

SADRŽAJ

PREDGOVOR	11
RECENZIJA	13
UVOD	17
OSNOVNE KARAKTERISTIKE POSEBNOG DELA	17
KRIVIČNOG PRAVA	17
Pojam posebnog dela krivičnog prava.....	17
Predmet posebnog dela krivičnog prava.....	18
Struktura posebnog dela krivičnog prava.....	19
Sistematika posebnog dela krivičnog prava.....	21
GLAVA PRVA	23
KRIVIČNA DELA PROTIV ŽIVOTA I TELA	23
Opšte karakteristike.....	23
Ubistvo.....	25
Teško ubistvo.....	26
Ubistvo na mah.....	32
Ubistvo deteta pri porođaju.....	34
Nehatno lišenje života.....	35
Protivpavni prekid trudnoće.....	35
Laka telesna povreda.....	37
Teška telesna povreda.....	38
Učestvovanje u tuči.....	41
Ugrožavanje opasnim oruđem pri tuči ili svadi.....	42
Izlaganje opasnosti.....	43
Napuštanje nemoćnog lica.....	44
Nepružanje pomoći.....	45
GLAVA DRUGA	47
KRIVIČNA DELA PROTIV SLOBODA	47
I PRAVA GRAĐANA	47
Opšte karakteristike.....	47
Prinuda.....	48
Otmica.....	50
Protivpravno lišenje slobode.....	52
Zlostavljanje.....	53
Ugrožavanje sigurnosti.....	55
Narušavanje nepovredivosti stana.....	56
Protivzakonito pretresanje.....	57
Povreda tajnosti pisma ili drugih pošiljki.....	58
Neovlašćeno otkrivanje profesionalne tajne.....	59
Neovlašćeno prisluškivanje i tonsko snimanje.....	60
Neovlašćeno fotografisanje.....	61
Neovlašćeno korišćenje ličnih podataka.....	62
Povreda prava na podnošenje pravnog sredstva.....	63
Povreda slobode vere i vršenja verskih obreda.....	64
Povreda slobode izražavanja nacionalne pripadnosti.....	65

GLAVA TREĆA.....	67
KRIVIČNA DELA PROTIV IZBORNIH PRAVA	67
Opšte karakteristike.....	67
Povreda prava kandidovanja na izborima	68
Povreda biračkog prava.....	69
Zloupotreba biračkog prava	70
Podmićivanje pri izborima ili glasanju.....	70
Izborna prevara	72
Uništavanje izbornih isprava.....	73
GLAVA ČETVRTA.....	75
KRIVIČNA DELA PROTIV POLNOG	75
INTEGRITETA	75
Opšte karakteristike.....	75
Silovanje	77
Obljuba nad nemoćnim licem	79
Polno nasilje nad detetom	81
Obljuba zloupotrebom položaja	83
Zadovoljenje polnih strasti pred drugim	83
Iskorišćavanje dece i maloletnih lica za pornografiju	84
Proizvodnja, posedovanje i prikazivanje dečje pornografije.....	85
Rodoskrvnenje	87
GLAVA PETA.....	89
KRIVIČNA DELA PROTIV BRAKA I PORODICE	89
Opšte karakteristike.....	89
Dvobračnost	90
Omogućavanje zaključenja nedozvoljenog braka	91
Vanbračna zajednica sa maloletnim licem	92
Oduzimanje maloletnog lica.....	93
Promena porodičnog stanja	95
Zapuštanje i zlostavljanje maloletnog lica	96
Izbegavanje davanja izdržavanja.....	97
GLAVA ŠESTA	101
KRIVIČNA DELA PROTIV ZDRAVLJA LJUDI.....	101
Opšte karakteristike.....	101
Prenošenje zarazne bolesti	102
Nepostupanje po zdravstvenim propisima za vreme epidemije	103
Nepriimenjivanje mera za zaštitu od zarazne bolesti	104
Nesavesno pružanje lekarske pomoći.....	106
Neukazivanje lekarske pomoći.....	108
Neovlašćeno pružanje medicinskih usluga.....	109
Nesavesno postupanje pri spravljanju i izdavanju lekova	110
Neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet otrova.....	111
Proizvodnja i stavljanje u promet škodljivih proizvoda	112
Zagađivanje vode za piće i životnih namirnica	113
Neovlašćena proizvodnja i promet opojnih droga.....	114
Omogućavanje uživanja opojnih droga.....	117
GLAVA SEDMA.....	119

KRIVIČNA DELA PROTIV PRAVA IZ RADNIH ODNOSA I SOCIJALNOG OSIGURANJA	119
Opšte karakteristike.....	119
Povreda osnovnih prava radnika	120
Povreda prava pri zapošljavanju i za vreme nezaposlenosti.....	121
Povreda prava iz socijalnog osiguranja	123
Zloupotreba prava iz socijalnog osiguranja.....	123
Nepreduzimanje mera zaštite na radu	124
GLAVA OSMA	125
KRIVIČNA DELA PROTIV IMOVINE	125
Opšte karakteristike.....	125
Krađa.....	127
Teška krađa	129
Razbojništvo.....	133
Razbojnička krađa.....	135
Utaja.....	136
Oduzimanje tuđe stvari	139
Oduzimanje motornog vozila	139
Prevara	140
Osiguranička prevara	142
Iznuda.....	144
Ucena	145
Prikriivanje.....	146
Protivzakonito useljenje	148
Protivzakonito zauzimanje zemljišta.....	148
Oštećenje tuđe stvari	149
Paljevina.....	150
Oštećenje tuđih prava.....	151
Oštećenje stambenih i poslovnih zgrada i prostorija.....	152
Iznošenje u inostranstvo predmeta koji su od posebnog kulturnog ili istorijskog značaja ili prirodnih retkosti.....	153
GLAVA DEVETA	155
KRIVIČNA DELA PROTIV PRIVREDE.....	155
Opšte karakteristike.....	155
Stvaranje monopolističkog položaja na tržištu	157
Zloupotreba lažnog stečaja.....	158
Prouzrokovanje stečaja nesavesnim poslovanjem	159
Nesavesno privredno poslovanje.....	160
Poslovna prevara	161
Neovlašćeno primanje poklona ili darova	162
Neovlašćeno davanje poklona ili darova.....	163
Odavanje i neovlašćeno pribavljanje poslovne tajne.....	164
Odavanje i korišćenje berzanske tajne	166
Neovlašćena upotreba tuđeg pronalaska	166
Falsifikovanje i upotreba hartija od vrednosti	167
Falsifikovanje kreditnih kartica i kartica za bezgotovinsko plaćanje.....	169
Falsifikovanje znakova za vrednost	170

Pravljenje, nabavljanje i davanje drugom sredstava za falsifikovanje	172
Pranje novca	173
Nedozvoljena trgovina	175
Nedozvoljeno bavljenje bankarskom delatnošću	177
Utaja poreza i doprinosa	177
Lažna poreska isprava	179
Podnošenje lažne poreske prijave	180
Sprečavanje poreskog službenika u obavljanju službene dužnosti	181
Napad na poreskog službenika u obavljanju službene dužnosti	182
GLAVA DESETA	185
KRIVIČNA DELA PROTIV BEZBEDNOSTI	185
RAČUNARSKIH PODATAKA	185
Opšte karakteristike	185
Oštećenje računarskih podataka i programa	187
Računarska sabotaža	188
Pravljenje i unošenje računarskih virusa	190
Računarska prevara	191
Neovlašćeni pristup zaštićenom računaru, računarskoj mreži, telekomunikacionoj mreži i elektronskoj obradi podataka	192
Sprečavanje i ograničavanje pristupa javnoj računarskoj mreži	193
Neovlašćeno korišćenje računara ili računarske mreže	194
GLAVA JEDANAESTA	197
KRIVIČNA DELA PROTIV USTAVNOG UREĐENJA	197
REPUBLIKE SRPSKE	197
Opšte karakteristike	197
Napad na ustavno uređenje	200
Ugrožavanje teritorijalne celine	201
Dovođenje Republike Srpske u položaj potčinjenosti ili zavisnosti	202
Ubistvo predstavnika najviših organa Republike Srpske	203
Otmica najviših predstavnika Republike Srpske	204
Oružana pobuna	205
Terorizam	206
Uzimanje talaca	207
Finansiranje terorističkih aktivnosti	208
Diverzija	209
Sabotaža	210
Špijunaža	212
Odavanje tajne Republike Srpske	215
Upućivanje i prebacivanje na teritoriju	216
Republike Srpske oružanih grupa, oružja i municije	216
Pozivanje na nasilnu promenu ustavnog uređenja	217
Republike Srpske	217
Pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela	220
protiv ustavnog uređenja Republike Srpske	220
Stvaranje zločinačkog udruženja za vršenje krivičnih	220
dela protiv ustavnog uređenja Republike Srpske	220
Pripremanje krivičnih dela protiv ustavnog uređenja	221

Republike Srpske	221
GLAVA DVANAESTA	223
KRIVIČNA DELA PROTIV SLUŽBENE DUŽNOSTI	223
Opšte karakteristike.....	223
Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja.....	225
Pronevera	227
Prevara u službi	228
Posluga	229
Primanje mita	230
Davanje mita	232
Odavanje službene tajne.....	234
Protivzakonita naplata i isplata	236
Protivzakonito oslobođenje lica lišenog slobode	236
Iznuđivanje iskaza.....	237
Povreda ljudskog dostojanstva zloupotrebom	239
službenog položaja ili ovlašćenja	239
Protivzakonito prisvajanje stvari prilikom vršenja	239
pretresanja ili sprovođenja izvršenja	239
GLAVA TRINAESTA.....	241
KRIVIČNA DELA PROTIV PRAVOSUĐA	241
Opšte karakteristike.....	241
Neprijavljivanje pripremanja krivičnog dela.....	242
Pripremanje krivičnog dela	244
Neprijavljivanje krivičnog dela ili učinioca	245
Pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela	246
Lažno prijavljivanje krivičnog dela.....	248
Davanje lažnog iskaza.....	250
Sprečavanje dokazivanja	253
Povreda tajnosti postupka	255
Odavanje identiteta zaštićenog svedoka.....	257
Prinuda prema licu koje vrši pravosudnu funkciju.....	258
Povreda ugleda suda.....	259
Neizvršenje sudske odluke.....	259
Kršenje sudske odluke o zabrani vršenja dužnosti ili zanimanja	260
Pobuna lica lišenih slobode.....	261
Bekstvo lica lišenog slobode	262
Omogućavanje bekstva licu lišenom slobode.....	263
Povreda zakona od strane sudije	264
GLAVA ČETRINAESTA.....	267
KRIVIČNA DELA PROTIV PRAVNOG SAOBRAĆAJA	267
Opšte karakteristike.....	267
Falsifikovanje isprave	270
Posebni slučajevi falsifikovanja isprava.....	272
Falsifikovanje ili uništavanje službene isprave	274
Izrada, nabavljanje, posedovanje, prodaja ili davanje na upotrebu sredstava za falsifikovanje isprava	278
Navođenje na overavanje neistinitog sadržaja	278

Izdavanje i upotreba neistinitog lekarskog ili veterinarskog uverenja	280
GLAVA PETNAESTA	281
KRIVIČNA DELA PROTIV JAVNOG REDA I MIRA.....	281
Opšte karakteristike.....	281
Zločinačko udruženje	282
Organizovani kriminal	283
Dogovor za izvršenje krivičnog dela.....	285
Nasilničko ponašanje	285
Učestvovanje u skupini koja izvrši krivično delo.....	288
Sprečavanje službenog lica u vršenju službene radnje	289
Napad na službeno lice u vršenju poslova bezbednosti, otkrivanja ili lišenja slobode učinilaca krivičnih dela	290
Napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti.....	292
Učestvovanje u skupini koja spreči službeno lice u vršenju službene radnje.....	293
Neovlašćeno bavljenje određenim zanimanjem	294
Skidanje ili povreda službenog pečata ili znaka.....	294
Oduzimanje ili uništenje službenog pečata ili službenih spisa	295
Lažno predstavljanje	296
Samovlašće.....	297
Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja ili eksplozivnih materija	298
Kockanje	300
GLAVA ŠESNAESTA.....	303
KRIVIČNA DELA PROTIV OPŠTE SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE.....	303
Opšte karakteristike.....	303
Izazivanje opšte opasnosti.....	305
Oštećenje zaštitnih uređaja na radu	308
Uništenje i oštećenje javnih uređaja.....	310
Oštećenje brana i vodoprivrednih objekata	311
Nepropisano prevoženje ili prenošenje opšteopasnih materija.....	312
Neotklanjanje opasnosti	313
Neučestvovanje u otklanjanju opšte opasnosti	314
GLAVA SEDAMNAESTA	315
KRIVIČNA DELA PROTIV BEZBEDNOSTI JAVNOG	315
SAOBRAĆAJA	315
Opšte karakteristike.....	315
Ugrožavanje javnog saobraćaja.....	317
Ugrožavanje posebnih vidova saobraćaja	319
Ugrožavanje saobraćaja opasnom radnjom ili sredstvom	320
Nepružanje pomoći licu povređenom u saobraćajnoj nesreći	322
GLAVA OSAMNAESTA.....	325
KRIVIČNA DELA PROTIV ŽIVOTNE SREDINE	325
Opšte karakteristike.....	325
Zagađivanje životne sredine.....	328
Zagađivanje životne sredine otpadnim materijama	330
Ugrožavanje životne sredine bukom	331
Protivpravna izgradnja i stavljanje u pogon objekata i postrojenja.....	332
Oštećenje objekata i uređaja za zaštitu životne sredine.....	333

Uništenje ili oštećenje zaštićenog prirodnog dobra.....	334
Nesavesno postupanje u prometu pesticida.....	335
Nesavesno pružanje veterinarske pomoći.....	335
Neovlašćeno obavljanje veterinarskih usluga.....	336
Uništenje zasada.....	337
Neizvršenje odluke o merama zaštite životne sredine.....	337
Unošenje opasnih materija u Republiku Srpsku.....	338
Šumska krađa.....	339
Pustošenje šuma.....	340
Izazivanje požara.....	340
Iznošenje u inostranstvo zaštićenih biljaka ili životinja.....	341
Uzurpacija nekretnina.....	341
Nezakonit lov.....	342
Nezakonit ribolov.....	343
GLAVA DEVETNAESTA.....	345
KRIVIČNA DELA PROTIV ČOVEČNOSTI I VREDNOSTI.....	345
ZAŠTIĆENIH MEĐUNARODNIM PRAVOM.....	345
Opšte karakteristike.....	345
Genocid.....	347
Zločin protiv čovečnosti.....	349
Ratni zločin protiv civilnog stanovništva.....	351
Ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika.....	354
Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika.....	355
Organizovanje grupe ljudi i podstrekavanje na izvršenje krivičnih dela genocida, zločina protiv čovečnosti i ratnih zločina.....	357
Protivpravno ubijanje i ranjavanje neprijatelja.....	359
Protivpravno oduzimanje stvari od ubijenih i ranjenih na ratištu.....	360
Povreda zakona ili običaja rata.....	360
Povreda parlamentara.....	361
Neopravdano odlaganje povratka ratnih zarobljenika.....	362
Uništavanje kulturnih, istorijskih i religijskih spomenika.....	363
Zloupotreba međunarodnih znakova.....	363
Uzimanje talaca.....	364
Ugrožavanje lica pod međunarodnopravnom zaštitom.....	365
Neovlašćeni promet hemikalijama.....	366
Piratstvo.....	368
Otmica vazduhoplova ili broda ili zauzimanje fiksnih platformi.....	369
Uništenje i uklanjanje znakova koji služe.....	370
sigurnosti vazdušnog saobraćaja.....	370
Zloupotreba telekomunikacionih znakova.....	370
Neizvršavanje naredbi i presuda.....	371
Međunarodnog krivičnog suda.....	371
LITERATURA.....	373